

БЕЛАРУСКІ
ДЗЯРЖАЎНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ

ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

БЕЛОРУССКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СЛАВЯНСКІЯ ЛІТАРАТУРЫ Ў КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ

Матэрыялы XIII Міжнароднай навуковай канферэнцыі,
прысвечанай 100-годдзю БДУ
і 90-годдзю з дня нараджэння
члена-карэспандэнта НАН Беларусі
прафесара А. А. Лойкі

Мінск, 28–29 кастрычніка 2021 г.

МІНСК
БДУ
2021

УДК 821.16.0
ББК 83.3(0)9я43
С47

Навуковы рэдактар *А. І. Бельскі*

Р э д а к ц ы й н а я к а л е г і я :

кандыдат філалагічных навук дацэнт *С. А. Важнік* (гал. рэд.);
доктар філалагічных навук прафесар *А. І. Бельскі*;
доктар філалагічных навук (РФ) дацэнт *У. Ю. Верына*;
кандыдат філалагічных навук дацэнт *Л. А. Гедзімін*;
кандыдат філалагічных навук дацэнт *Т. П. Казакова*;
кандыдат філалагічных навук *Г. М. Мятліцкая*;
доктар філалагічных навук прафесар *В. П. Рагойша*;
кандыдат філалагічных навук дацэнт *І. І. Шматкова*;
кандыдат гістарычных навук прафесар *А. А. Яноўскі*;
В. П. Крычко

Р э ц э н з е н т ы :

доктар філалагічных навук *А. М. Мельнікава*;
кандыдат філалагічных навук *В. А. Судлянкова*

Славянскія літаратуры ў кантэксте сусветнай : матэрыялы XIII Між-
С47 нар. навук. канф., прысвеч. 100-годдзю БДУ і 90-годдзю з дня нарадж.
чл.-кар. НАН Беларусі праф. А. А. Лойкі, Мінск, 28–29 кастр. 2021 г. /
Беларус. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С. А. Важнік (гал. рэд.) [і інш.] ; навук.
рэд. А. І. Бельскі. – Мінск : БДУ, 2021. – 426 с.
ISBN 978-985-881-257-7.

Прадстаўлены матэрыялы ўдзельнікаў XIII Міжнароднай навуковай канферэнцыі
«Славянскія літаратуры ў кантэксте сусветнай», якая адбылася 28–29 кастрычніка на
філалагічным факультэце БДУ ў Мінску. Асветлены актуальныя пытанні тэорыі,
гісторыі і паэтыкі літаратуры, кампаратывістыкі, літаратурных сувязяў і кантактаў,
мастацкага перакладу, нацыянальнага і сусветнага літаратурнага працэсу, сучаснай
паэзіі і прозы, развіцця жанраў і стыляў, літаратурнай і моўнай адукацыі і інш.

УДК 821.16.0
ББК 83.3(0)9я43

ISBN 978-985-881-257-7

© БДУ, 2021

**ДА ПЫТАННЯ АБ ФІЛАСОФСКА-АЛЕГАРЫЧНЫМ РАМАНЕ
Ў БЕЛАРУСКАЙ І ФРАНЦУЗСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ**

В. Ф. Жылевіч

*Палескі дзяржаўны ўніверсітэт
Пінск, Рэспубліка Беларусь
jilevitch@gmail.com*

У артыкуле разглядаецца філасофска-алегарычны раман як жанравая разнавіднасць сучаснага рамана. Аналізуецца канцэптуальна-змястоўныя і фармальна-структурныя аспекты твораў беларускіх і французскіх пісьменнікаў. Раскрываецца роля сінтэзу філасофскага і мастацка-іншасказальнага пачаткаў у дадзенай жанравай разнавіднасці. Выяўляюцца яго асноўныя рысы: універсалізм у вырашэнні праблем, дэіндывідуалізацыя героя, арыентацыя на сімволіка-алегарычную форму аповеду.

Ключавыя словы: філасофска-алегарычны раман; алегорыя; універсализм; дэіндывідуалізацыя; абстрагаванасць; хранатоп.

ON THE QUESTION OF A PHILOSOPHICAL AND ALLEGORICAL NOVEL IN BELARUSIAN AND FRENCH LITERATURE

O. F. Jilevich

*Polessky State University
Pinsk, Republic of Belarus
jilevitch@gmail.com*

In the article the philosophical-allegorical novel as a genre variant of the modern novel is considered. Conceptual-substantive and formal-structural aspects of the works of Belarusian and French writers are analyzed. The role of the synthesis of philosophical and artistic-allegorical beginnings in this genre variety is revealed. Its main features are revealed: universalism in solving problems, deindividuation of the hero, focus on the symbolic and allegorical form of the story.

Key words: philosophical and allegorical novel; allegory; universalism; deindividuation; abstraction; chronotope.

Філасофская проза – адна з актуальных з’яў у літаратуры ХХ стагоддзя. У ёй адбіліся глыбінныя мастацка-эстэтычныя і ідэйна-духоўныя працэсы эпохі. Пазітывісцкія і ірацыяналістычныя плыні спрыялі працэсу фармавання і функцыянавання шырокага спектра самых разнастайных апавядальных мадыфікацый філасофскай і, у прыватнасці, філасофска-алегарычнай прозы.

Філасофска-алегарычная проза спалучае ў сабе філасофскую і мастацкую парадыгмы, іх рознахарактарныя віды рэчаіснасці аб’ядноўваюцца агульнымі якасцямі. У аснове такой прозы ляжыць мастацка-філасофская думка, аформленая з дапамогай алегорыі па вобразна-паняційных прынцыпах адлюстравання мыслення адпаведнай эпохі [10, с. 67].

Актуальнасць функцыянавання філасофска-алегарычнай прозы абумоўлена гнуткасцю і здольнасцю ўзнікаць у творчасці самых вядомых пісьменнікаў сусветнай літаратуры. У прыватнасці, у ХХ – пачатку ХХІ ст. для вырашэння сваіх мастацка-эстэтычных ідэй да філасофска-алегарычнага рамана звярталіся такія аўтары, як Д. Голсуарсі, А. Жыд, Т. Ман, Л. Пірандэла, Г. Уэлс, Т. Фантане, А. Франс, Ж. П. Сартр, А. Камю, А. дэ Сэнт-Экзюперы, М. Гарэцкі, Ж. Веркор, А. Мэрдак, У. Голдынг, Г. Гарсія Маркес, В. Быкаў, У. Караткевіч, П. Зюскінд, Ж.-М. Г. Леклезіё, М. Турнье, С. Жэрмэн, В. Казько. Нягледзячы на выдавочную распаўсюджанасць філасофска-алегарычнага рамана, яго жанравыя асаблівасці да гэтага часу не распрацаваны на належным узроўні.

Мэта даследавання – выявіць спецыфічныя рысы сучаснага філасофска-алегарычнага рамана як жанравай разнавіднасці рамана.

Філасофска-алегарычны раман – сінтэтычная жанравая мадыфікацыя, у якой мастацка-выяўленчае асэнсаванне рэчаіснасці спалучаецца з навукова-лагічным яго мадэляваннем. На працягу ўсяго дваццатага стагоддзя гэтыя розныя формы спасціжэння свету ў некаторых філасофскіх напрамках збліжаліся.

Да гэтага перыяду філасофія, не даследуючы асобу буйным планам, займалася галоўным чынам пошукамі заканамернасцяў быцця, вывучэннем абагульненых сістэм апісання свету. Таму паміж ёй і мастацкай літаратурай існаваў значны разрыў. Філасофія ўплывала на літаратуру толькі ўскосна, наўпрост не пранікаючы ў яе. Але калі галоўным прадметам свайго аналізу некаторыя заходнееўрапейскія філосафы зрабілі сэнс быцця канкрэтнага чалавека, разрыў значна скараціўся. Гэта садзейнічала больш шырокаму ўзаемапранікненню філасофіі і літаратуры.

На думку М. М. Зіндэ, “філасофія можа ўваходзіць у твор рознымі спосабамі” [3, с. 5]. З аднаго боку, яна непасрэдна аказваецца на старонках белетрыстыкі ў аўтарскіх адступленнях, у спрэчках або разважаннях персанажаў, але не закранае аповед на сюжэтным узроўні. Ствараючы інтэлектуальна насычаную атмасферу, павышаючы ўдзельную вагу аналітычнага пачатку, філасофія ў гэтым выпадку ўсё ж такі не вызначае манеру паводзін

герояў, застаецца вонкавай па стаўленні да мастацкага зместу твора, а часта яшчэ і значна аслабляе яго апавядальную канву.

З іншага боку, сінтэз філасофскага і мастацка-іншасказальнага пачаткаў ажыццяўляецца на ўзроўні структуры твора. Будучы пакладзенай у аснову сюжэта і ўвасабляючыся знутры, філасофская тэза вызначае спосаб мыслення герояў, іх учынкi і паводзіны. Такім чынам, у аснове сучаснага філасофска-алегарычнага рамана знаходзіцца мастацка-філасофская думка, аформленая з дапамогай алегорыі і сфарміраваная па вобразна-паняццiных прынцыпах адлюстравання мыслення сваёй эпохі. Алегорыя ў дадзеным выпадку ўяўляе сабой не адзінкавы троп, а ўяўляе сабой аповед, які арганізуе ўвесь твор цалкам, элементы якога змяшчаюць сімвалічныя значэнні, якія ляжаць у аснове яго другога значэння.

Як адзначае К. Вандэндорп, “у філасофска-алегарычным творы зліваюцца разам лагічнае паняцце, канкрэтны вобраз і маральная схема” [11, с. 76] (Тут і далей пераклад наш. – В. Ж.). Для пэўнасці выказвання аўтарскай думкі канкрэтнае аблічча з’яў у алегорыі ў той ці іншай ступені спрашчаецца ці дэфармуецца. Таму ў такім творы сціраецца жыццёвая разнастайнасць эпічнага рамана і ствараецца больш-менш штучны мастацкі свет. Галоўнай сюжэтнай падзеяй у філасофска-алегарычным рамале становіцца, як правіла, не тыповая сітуацыя, а тая, якая найлепшым чынам ілюструе аўтарскія думкі, меркаванні аб быцці чалавека. Іншымі словамі, сюжэт канструюецца аўтарам як адзін з магчымых варыянтаў рэалізацыі вызначанай мадэлі.

Напрыклад, аснову філасофска-алегарычнага рамана “Востраў пінгвінаў” А. Франса [8] склала асэнсаванне аўтарам гісторыі і тых шляхоў, якімі павінна ісці чалавецтва, а таксама магчымасці і мэтазгоднасці пераўладкавання сацыяльнага парадку. Твор з’яўляецца своеасаблівым вынікам разважанняў пісьменніка над лёсамі чалавечай цывілізацыі. Так, канфлікт у філасофска-алегарычным рамале ў найбольшай ступені вызначаецца аўтарскай індывідуальнасцю, унутрыасобасным канфліктам пісьменніка, чым у раманах, якія паказваюць аб’ектыўную рэчаіснасць.

У іншасказальным рамале патэнцыйна закладзены драматычны пачатак. Напрыклад, раман В. Казько “Бунт незапатрабаванага праху” – гэта трагічная алегорыя. Пісьменнік разумее чалавека як “істоту бязмерную і парадаксальную і ў злых, і ў добрых праявах, як суіснаванне супрацьстаялых і непрымірымых пачаткаў” [4, с. 12].

Для гэтай жанравай формы характэрна аб’ектывацыя розных ідэй, філасофскіх пазіцый, этычных укладаў, якія па задуме аўтара “ажыўляюцца” і сутыкаюцца ў сітуацыях, вызвалены ад незаконнамерных прыватнасцяў. Да прыкладу, В. Казько ў сваіх іншасказальных творах развіваў ніцшэанскую думку аб тым, што цывілізацыя спараджае хаос, разбурэнне і энтрапію, а таксама тое, што цывілізацыя перашкаджае свабоднай самарэалізацыі чалавека [4, с. 66]. У сваю чаргу Веркор у філасофскіх алегарычных раманах (“Людзі або жывёлы”, “Сільва”) ставіць своеасаблівыя эксперыменты, заснаваныя на філасофскіх разважаннях аб сутнасці чалавека, пераасэнсаваных пасродкам умоўна-алегарычнага ўспрымання свету. Пісьменніка хваляюць пытанні роўнасці творчых патэнцыялаў чалавека і прыроды, ступень адначасовасці іх эвалюцыі, якая ўзнікае як вынік універсальных адносін паміж індывідамі. Філасофская аснова алегарычных твораў М. Гарэцкага носіць экзістэнцыялісцкі характар, хоць экзістэнцыялізм выяўляецца ў яго творах не гэтак адкрыта і відавочна, як у французскіх пісьменнікаў-мадэрністаў [2].

У сучасным філасофска-алегарычным рамале ўзнікаюцца глабальныя тэмы з максімальна абагульненым іх увасабленнем: духоўны крызіс высокаразвітога грамадства (магчымае выраджэнне чалавецтва), трагедыя самотнага чалавека ў святле некамунікабельнасці і раз’яднанасці, крах сям’і і страчанае дзяцінства. Напрыклад, у рамале “Сільва” Веркор [1] прадказвае знішчэнне чалавецтва, мадэлюючы фантастычную сітуацыю: на адным з паляванняў ліса раптам ператвараецца ў дзяўчыну, але пры гэтым захоўвае звычкі жывёлы. Галоўны герой рамана Альберт Рычвік спрабуе разабрацца ва ўнутраных якасцях Сільвы – істоты, якая падобна на чалавека толькі знешняй абалонкай. Аўтар паказвае і адваротную сітуацыю: як чалавек апускаецца да жывёльнага стану. Дачка доктара, Дораці, апынуўшыся ў вялікім горадзе, абывкае да наркотыкаў, пачынае весці распуснае жыццё, што прыводзіць да дэградацыі маладой жанчыны да такой ступені, што яна губляе сваё чалавечае аблічча і ператвараецца ў жывёлу.

Да прыкладу, у філасофска-алегарычным рамале “Змейка” Б. дэ Бушэрона [7] апавядаемца аб маральным падзенні і гібелі былых хрысціян ад невыносных прыродных умоў на адным з астравоў паўночнай часткі свету. Аўтар узнікае праблему экалагічных катаклізмаў, якія ў наш час – з’ява амаль штодзённая. У выніку бязвінна гіне шмат людзей, а

тыя, каму пашанцавала выжыць, застаюцца без надзеі на выратаванне і аднаўленне свайго ранейшага жыцця.

У сваіх іншасказальных раманах “Погляд Медузы”, “Дзіця Медузы”, “Плакальшчыца пражскіх вуліц” С. Жэрмэн [9] разглядала пытанні маральнай свядомасці, жорсткасці і гвалту, сумлення і віны, адкуплення і (або) адплаты, аднак пры гэтым яна ўхілялася ад высноў, даючы чытачу магчымасць самому вырашыць, што праўдзіва, а што лжыва.

Раман А. Мінкіна “Краіна Хлудаў” [5] з’яўляецца папярэджаннем аб рызыцы самазнішчэння цывілізацыі з прычыны недасканаласці прыроды чалавека, які, адмаўляючы ў сабе маральны пачатак, здольны разбурыць сам сябе праз дысгарманічныя ўзаемаадносіны з іншым чалавекам і прыродай.

Такім чынам, філасофска-алегарычны раман спалучае ў сабе філасофскую і мастацка-іншасказальную парадыгмы, іх рознахарактарныя віды рэчаіснасці аб’ядноўваюцца агульнымі якасцямі. У аснове гэтай жанравай мадыфікацыі ляжыць мастацка-філасофская думка, аформленая з дапамогай алегорыі і сфарміраваная па вобразна-паняццёвых прынцыпах адлюстравання мыслення адпаведнай эпохі. Асноўныя рысы сучаснага філасофска-алегарычнага рамана – гэта ўніверсальнасць у вырашэнні праблем пэўнай эпохі, арыентацыя на сімваліка-алегарычную форму апавядання з яе двухпланавасцю кампазіцыі і сістэмы персанажаў, абстрагаванасцю хранатопам і наяўнасцю падтэкставай інфармацыі. Алегорыя ў гэтай жанравай разнавіднасці часта спалучаецца з прытчавасцю і фармуе асаблівае светаадчуванне, спосаб разумення і мастацка-эстэтычнага адлюстравання навакольнага свету.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Веркор. Избранное: Молчание моря. Люди или животные? Сильва. Плот “Медузы” / Веркор; пер. с франц. Н. Столяровой и Н. Ипполитовой, сост. С. Великовский; предисл. Т. Балашовой. – М.: Радуга, 1990. – 556 с.
2. Гарэцкі, М. Творы: апавяд., аповесці / М. Гарэцкі. – Мінск: Маст. літ, 1995. – 446 с.
3. Зинде, М. М. Творчество Уильяма Голдинга (К проблеме философского аллегорического романа): автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.01.05 / М. М. Зинде. – М., 1979. – 15 с.
4. Казько, В. Бунт незапатрабаванага праху: раман / В. Казько. – Мінск: І. П. Логвінаў, 2009. – 340 с.
5. Мінкін, А. Праўдзівая гісторыя краіны хлудаў: кароткія антыўтопіі / А. Мінкін. – Мінск: Маст. літ., 1994. – 139 с.
6. Тычына, М. Скарга непачутага крыку / М. Тычына // Казько, В. Бунт незапатрабаванага праху: раман. – Мінск: І. П. Логвінаў, 2009. – С. 327–336.
7. Boucheron, du B. Court serpent / B. Du Boucheron. – Paris: Gallimard, 2004. – 133 p.
8. France, A. Œuvres complètes: 4 t. / A. France; éd. Marie-Claire Bancquart. – Paris: Bibliothèque de Pléiade, Gallimard. – Т. 4. – 1994. – 45 p.
9. Germain, S. L’Enfant Méduse / S. Germain. – Paris : Gallimard, 1991. – 285 p.
10. Jilevich, O. F. Traditions of French Philosophical Prose in the Modern Philosophical-Allegorical Novel / O. F. Jilevich, I. I. Shmatkova // Весн. Палес. дзярж. ун-та. – Сер. грамад. і гуманіт. навук. – 2020. – № 2. – С. 67–74.
11. Vandendorpe, Ch. Allégorie et interprétation / Ch. Vandendorpe // Poétique. – 1999. – № 117. – P. 75–94.

ЗМЕСТ

<i>С. А. Важнік</i> ПРЫВІТАЛЬНАЕ СЛОВА ДА ЁДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ.....	3
БДУ: АКСІЯЛАГІЧНАЕ, ТВОРЧАЕ І ЧАЛАВЕЧАЕ ВЫМЯРЭННІ	4
<i>В. П. Рагойша</i> УНІВЕРСІТЭТ І ЛІТАРАТУРА: ПАСІЯНАРНАСЦЬ ПРАФЕСАРА АЛЕГА АНТОНАВІЧА ЛОЙКІ.....	4
<i>І. Ф. Штэйнер</i> АЛЕГ ЛОЙКА – ВУЧОНЫ І ПАЭТ.....	8
<i>А. І. Бутэвіч</i> АЛЕГ ЛОЙКА І ВЫКЛАДЧЫКІ ФІЛФАКА БДУ ВА ЁСПРЫМАННІ СТУДЭНТАЎ КАНЦА 1960-х ГАДОЎ	12
<i>А. А. Яноўскі</i> АЛЕГ АНТОНАВІЧ ЛОЙКА: ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА.....	19
<i>Т. І. Мароз</i> ФАРМІРАВАННЕ НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНАЙ ІДЭНТЫЧНАСЦІ Ё ШКОЛЕ (НАВУКОВА-МЕТАДЫЧНАЯ СПАДЧЫНА ВЫКЛАДЧЫКАЎ БДУ).....	23
<i>Т. І. Бельская</i> АСОБА І ТВОРЧАЯ СПАДЧЫНА В. В. КАЗЛОВАЙ.....	27
<i>А. А. Бараноўскі</i> «СЛОВА – БАГАЦЦЕ»: ЖЫЦЦЁ І ПРАЦА СЦЯПАНА АЛЕКСАНДРОВІЧА	30
<i>Т. А. Морозова</i> СТАНОВЛЕННЕ ФОЛЬКЛОРИСТИЧЕСКОЙ ШКОЛЫ В БЕЛОРУССКОМ ГОСУДАРСТВЕННОМ УНИВЕРСИТЕТЕ.....	33
<i>І. В. Казакова</i> НІЛ ГІЛЕВІЧ – ДАСЛЕДЧЫК НАРОДНАЙ ПЕСНІ	37
<i>І. І. Навасельцава</i> ПАЭТЫЧНЫЯ ФОРМУЛЫ МУДРАСЦІ НІЛА ГІЛЕВІЧА	39
<i>М. У. Грынёко</i> БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЁНІВЕРСІТЭТ У ЖЫЦЦІ І ЛЁСЕ ПРАФЕСАРА АЛЯКСЕЯ ПЯТКЕВІЧА: ПА СТАРОНКАХ АДНОЙ КНІГІ.....	44
<i>К. П. Цыбульскі</i> РОЛЯ ЛІТАБ’ЯДНАННЯ «УЗЛЁТ» У ТВОРЧЫМ СТАНАЎЛЕННІ МАЛАДЫХ ПАЭТАЎ	47
<i>У. П. Лайкоў</i> КЕЛЬТЫ НЕ ПАМІРАЮЦЬ... АБО АСОБА АЛЕГА ЛОЙКІ ПРАЗ АСАБІСТАЕ ЁСПРЫМАННЕ	49
<i>С. У. Шапран</i> «АЛЕ СЛОЎ БРАТЭРСТВА, РОЎНАСЦЬ, ВОЛЯ З ПАМЯЦІ НЕ СПІШАШ У ТЫРАЖ»: ФІЛФАК БДУ І СЛАВУТАЕ «ФІЛАЛАГІЧНАЕ ПАКАЛЕННЕ»....	52
<i>І. М. Саматыя, Г. К. Ціванова</i> ФІЛАЛАГІЧНАЯ СОТНЯ З 1971 ГОДА	57
АСОБА І СПАДЧЫНА АЛЕГА АНТОНАВІЧА ЛОЙКІ	61
<i>А. І. Бельскі</i> РАМАНТЫЧНАЕ, ЛІРЫЧНАЕ І ДРАМАТЫЧНАЕ Ё ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКІ КАНЦА ХХ – ПАЧАТКУ ХХІ СТ.	61
<i>У. Ю. Верына</i> ДАКУМЕНТЫ ЧАЛАВЕЧНАСЦІ: ІНСКРЫПТЫ І ЭКСПРОМТЫ АЛЕГА АНТОНАВІЧА ЛОЙКІ.....	67
<i>А. У. Жардзецкая</i> АГУЛЬНАЧАЛАВЕЧЫЯ МАТЫВЫ Ё ТВОРЧАСЦІ АЛЕГА ЛОЙКІ.....	70
<i>В. В. Жыбуль</i> МІНСКАЯ ТЭМА Ё ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКІ	73
<i>В. М. Ляшук</i> СЛОВА-ВОБРАЗ ЗЯМЛЯ Ё ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКІ І Ё СЛАВЯНСКІМ КАНТЭКСЦЕ	77
<i>С. Л. Мінкевіч</i> АЛЕГ ЛОЙКА – ПЕРАКЛАДЧЫК ВЕРЛІБРАЎ ЗБІГНЕВА ГЕРБЕРТА	81
<i>В. Д. Міцкевіч</i> «ІМ АДЧЫНЕН БЕЛЫ СВЕТА»: ЯКУБ КОЛАС У АСЭНСАВАННІ АЛЕГА ЛОЙКІ.....	87

<i>С. П. Мусіенка</i> ПОГЛЯД З МІНУЛАГА (ДАСЛЕДАВАННЕ А. А. ЛОЙКІ «АДАМ МІЦКЕВІЧ І БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА». МІНСК, 1959)	91
<i>В. Б. Нікіфарова</i> ЛІРЫЧНЫ ЦЫКЛ «ПЕРСІДСКІЯ МАТЫВЫ» АЛЕГА ЛОЙКІ Ў КОЛЕ ЛІТАРАТУРНЫХ СУВЯЗЯЎ	96
<i>Т. С. Нуржзіна</i> АЛЕГ ЛОЙКА, АБО ТАЛЕНТ РАЗУМЕЦЬ ДУШУ ТВОРЦЫ	101
<i>А. В. Руцкая</i> «РАДЗІМА МОЖА БЫЦЬ ТОЛЬКІ ВЯЛІКАЙ»: НАРЫС-ЭСЭ АЛЕГА ЛОЙКІ “МАЯ ПРАВІНЦЫЯ”	105
<i>А. М. Пісарэнка, В. В. Шунейка</i> ФІЛАЛАГІЧНЫ ДОКАЗ ЛІТАРАТУРАЗНАЎЧАЙ ТЭАРЭМЫ.....	108
<i>Г. В. Сініла</i> НАЙВЯДОМЫ ЛІРЫЧНЫ ШЭДЭЎР ГЁТЭ І ЯГО ПЕРАСТВАРЭННЕ АЛЕГАМ ЛОЙКАМ	113
<i>В. Д. Старычонок</i> МЕТАФАРЫ Ў ПАЭТЫЧНЫМ І НАВУКОВА- ПУБЛІЦЫСТЫЧНЫМ ДЫСКУРСАХ АЛЕГА ЛОЙКІ	118
<i>С. М. Тарасава, А. В. Дунько</i> МАСТАЦКАЯ АДМЕТНАСЦЬ ВЕРША-ПАСЛАННЯ Ў ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКІ.....	122
<i>Г. К. Тычко</i> ТВОРЧАЯ ІНДЫВІДУАЛЬНАСЦЬ А. А. ЛОЙКІ Ў КАНТЭКСЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАГА ЛІТАРАТУРНАГА ПРАЦЭСУ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XX СТАГОДДЗЯ.....	127
<i>С. М. Чыгрын</i> БЕЛАРУСКАЯ БЕЛАСТОЧЧЫНА Ў ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ АЛЕГА ЛОЙКІ.....	130
<i>І. І. Шматкова</i> АЛЕГ ЛОЙКА І БЕЛАРУСКАЯ ЖАНОЧАЯ ПАЭЗІЯ.....	135
СУСВЕТНАЯ ЛІТАРАТУРА І АСПЕКТЫ КАМПАРАТЫВІСТЫКІ	139
<i>А. Альштыннюк</i> ТВОРЧАСЦЬ ЯНКІ БРЫЛЯ Ў ПОЛЬСКІМ КАНТЭКСЦЕ: МАРЫЯ КАНАПНІЦКАЯ	139
<i>Ю. А. Афанасьева</i> ДРАМАТУРГІЯ ЗОРЫ НІЛ ХЕРСТОН В КОНТЕКСТЕ ГАРЛЕМСКОГО РЕНЕССАНСА	143
<i>Е. И. Билютенко</i> СЕМЬЯ И МЕЗАЛЪЯНС В РОМАНЕ ЭЛИЗЫ ОЖЕШКО «НАД НЕМАНОМ».....	148
<i>А. У. Вострыкава</i> НАВАТАРСТВА РАМАНА «МАЛАДУШНЫЯ» ЧЭШСКАГА ПІСЬМЕННІКА ЁЗАФА ШКВОРАЦКАГА	152
<i>В. Ч. Гронская</i> МАТЫЎ БЕСПРЫТУЛЬНАСЦІ ЯК ЧАСТКА НАЦЫЯНАЛЬНАГА НАРАТЫВУ АЎСТРЫЙСКАЙ І БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ: ТЭАРЭТЫЧНЫ АСПЕКТ.....	157
<i>Н. А. Гулак</i> ДЫНАМІКА СЮЖЭТА САЛДАЦКАЙ ПЕСНІ ХІХ СТАГОДДЗЯ Ў СУЧАСНАЙ ВУСНАЙ ТРАДЫЦЫІ	161
<i>А. І. Гурдуз</i> ФЕНТЕЗІЙНІ ПАРАМЕТРЫ «ДОМУ, В ЯКОМУ...» МАРІАМ ПЕТРОСЯН.....	164
<i>Д. К. Давыіденко</i> ПОСТРОЕНИЕ ЖЕНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В ЭССЕ ДЛЯ СЦЕНЫ «ЧИСТО РЕЙНСКОЕ ЗОЛОТО» ЭЛЬФРИДЫ ЕЛИНЕК.....	168
<i>В. Ф. Жылевіч</i> ДА ПЫТАННЯ АБ ФІЛАСОФСКА-АЛЕГАРЫЧНЫМ РАМАНЕ Ў БЕЛАРУСКАЙ І ФРАНЦУЗСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ	172
<i>Н. С. Зелязінская</i> ЦІ МАГЧЫМЫ АМЕРЫКАНСКІ ПРАБЛЕМНЫ ПАДЛЕТКАВЫ І МОЛАДЗЕВЫ РАМАН У НАС: КАМПАРАТЫЎНЫ АСПЕКТ	176
<i>Т. Е. Комаровская</i> ТРАДИЦИИ АНГЛИЙСКОГО РОМАНА XIX ВЕКА И СОВРЕМЕННЫЙ АМЕРИКАНСКИЙ ЖЕНСКИЙ РОМАН.....	180

<i>І. Б. Латцёнак</i> РЭПУТАЦЫЯ Л. М. ТАЛСТОГА Ё БЕЛАРУСІ ЯК САЦЫЯКУЛЬТУРНЫ ФЕНОМЕН (КАНТАКТЫ, НАСЛЕДАВАННІ, ПЕРАКЛАДЫ)	185
<i>О. А. Лиденкова</i> МИР ИСТОРИЧЕСКИХ ОТРАЖЕНИЙ В СОВРЕМЕННОЙ ПРОЗЕ БЕЛОРУССКИХ И БРИТАНСКИХ АВТОРОВ.....	189
<i>Е. Н. Путрич</i> ОСНОВНЫЕ СОСТАВЛЯЮЩИЕ СУБКОНЦЕПТА «НЕБЛАГОПРИЯТНОЕ ЖИЛИЩЕ» В РОМАНЕ А. ПЛАТОНОВА «СЧАСТЛИВАЯ МОСКВА»	193
<i>М. С. Рагацэўская</i> РОЛЯ МОВЫ Ё АНТЫЎТОПІ: КАМПАРАТЫЎНЫ АНАЛІЗ РАМАНАЎ «МОВА» В. МАРЦІНОВІЧА І «ЗАВАДНЫ АПЕЛЬСІН» Э. БЕРДЖЭСА	195
<i>И. С. Скоропанова</i> БЛЕЙКОВСКИЙ ИНТЕРТЕКСТ В ПОЭЗИИ ИОСИФА БРОДСКОГО	199
<i>Р. Т. Станкевич</i> РЕЦЕПЦИЯ БЕЛОРУССКОЙ КЛАССИКИ В БОЛГАРИИ (БОЛГАРСКИЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ «РОМАНСА» М. БОГДАНОВИЧА).....	205
<i>К. А. Тарасава</i> БЕЛАРУСКІ МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД ЯК СРОДАК УТВАРЭННЯ МІЖНАРОДНЫХ ЛІТАРАТУРНЫХ СУВЯЗЯЎ	209
<i>М. М. Хмяльніцкі</i> БЕЛАРУСЬ ЯК LOCUS AMOENUS У ПАЭЗІІ КАЗІМЕРЫ ПЛАКОВІЧ (1918–1939 гг.).....	212
<i>Цзи Хэхэ</i> ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ ГЕРОЯ В «ШКОЛЬНЫХ ВОСПОМИНАНИЯХ» В. Л. КИГНА-ДЕДЛОВА	216
<i>М. В. Шамякіна</i> «МАРСІЯНСКАЕ ПАДАРОЖЖА» ВАСІЛЯ ГІГЕВІЧА Ё КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ ФАНТАСТЫКІ 1980 – 1990-х ГАДОЎ	221
<i>Л. М. Шумская</i> РОССИЯ КАК ЦЕННОСТНО-СМЫСЛОВАЯ ДОМИНАНТА ВО «ВНЕХУДОЖЕСТВЕННОМ» ТВОРЧЕСТВЕ И. А. БУНИНА И Д. С. МЕРЕЖКОВСКОГО 1920-Х ГОДОВ.....	224
БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА XV–XIX СТСТ.: ГЕНЕЗІС, МАТЫВЫ, ВОБРАЗЫ	229
<i>А. Л. Батурына</i> ВОБРАЗ СЯРЭДНЯВЕЧЧА Ё НЯМЕЦКАЙ І БЕЛАРУСКАЙ ПОЛЬСКАМОЎНАЙ РАМАНТЫЧНАЙ ЛІТАРАТУРЫ XIX СТ.	229
<i>А. У. Бразгуноў</i> ЛІТАРАТУРА БЕЛАРУСІ XVI СТАГОДДЗЯ: ЗМЕНА ПАРАДЫГМЫ РАЗВІЦЦЯ	233
<i>А. А. Брусевіч</i> РЭЛІГІЙНЫЯ МАТЫВЫ Ё ПАЭЗІІ ВІНЦЭНТА КАРАТЫНСКАГА.....	237
<i>І. А. Бурдзялёва</i> ЖАНОЧАЯ МЕМУАРЫСТЫКА Ё КАНТЭКСЦЕ БЕЛАРУСКАЙ ПРОЗЫ XIX СТАГОДДЗЯ.....	241
<i>М. П. Варабей</i> ГІСТАРЫЗМ, САЦЫЯЛЬНАЯ ПРАБЛЕМАТЫКА І ЗАХАВАННЕ ТРАДЫЦЫЙ У ТВОРЧАЙ СПАДЧЫНЕ ЯНА ЧАЧОТА І УЛАДЗІСЛАВА СЫРАКОМЛІ	245
<i>Г. У. Крофта</i> СТРУКТУРНЫЯ ЭЛЕМЕНТЫ ЧАРАДЗЕЙНАЙ КАЗКІ Ё АПАВЯДАННІ Я. БАРШЧЭЎСКАГА «ВАЛАСЫ, ЯКІЯ КРЫЧАЦЬ НА ГАЛАВЕ»	250
<i>Л. В. Левшун</i> ОСОБЕННОСТИ ЭМОТИВНОЙ СТРУКТУРЫ ОКРУЖНОГО ПОСЛАНИЯ 1595 г. КНЯЗЯ КОНСТАНТИНА-ВАСИЛИЯ ОСТРОЖСКОГО	253
<i>В. В. Мядзведзева</i> ПАКАЗ-АДНАЎЛЕННЕ ФАЛЬКЛОРНЫХ ПЛАСТОЎ У ТВОРЧАСЦІ АДАМА МІЦКЕВІЧА, ЯНА БАРШЧЭЎСКАГА І ЯНА ЧАЧОТА	257
<i>Р. С. Пашкевіч</i> «NA THRENY Y LAMENT... PRZESTROGA» (1610). ПЁТР СКАРГА CONTRA МЯЛЕЦІЙ СМАТРЫЦКІ.....	260

<i>М. В. Хаўстовіч</i> ВЫТОКІ МАТЫВАЎ І СЮЖЭТАЎ ДРАМАТУРГІЧНЫХ ТВОРАЎ КАЯТАНА МАРАШЭЎСКАГА	264
<i>П. С. Чарняўская</i> ВОБРАЗ ПАТРЫЁТА Ў ПАЭЗІІ ЯНА ЧАЧОТА	268
БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА ХХ СТ.: ГІСТОРЫЯ, КАНТЭКСТЫ, ІНТЭРПРЭТАЦЫІ	271
<i>Ж. С. Шаладонава</i> ПРАСТОРАВЫЯ ФАКТАРЫ І ТВОРЧАСЦЬ У ПАЭМЕ ЯКУБА КОЛАСА «СЫМОН-МУЗЫКА»	271
<i>В. І. Вярбіцкая</i> ЭТНАКУЛЬТУРНЫЯ АРХЕТЫПЫ СОНЦА І ЗЯМЛІ Ў ТВОРЧАСЦІ ЯКУБА КОЛАСА	275
<i>Т. В. Лук’янава</i> ПРАБЛЕМА СЯЛЯНСТВА Ў ПРОЗЕ ЯКУБА КОЛАСА І Е ЦЗЫ	278
<i>Н. Я. Анапрэенка</i> ТЭНДЭНЦЫІ МАДЭРНІЗМУ Ў ТВОРЧАСЦІ М. БАГДАНОВІЧА	281
<i>Г. М. Мятліцкая</i> КЛЮЧАВЫЯ НАШАНІЎСКІЯ ВОБРАЗЫ-СІМВАЛЫ Ў ЛІРЫЦЫ АЛЕСЯ ГАРУНА	285
<i>В. М. Губская</i> КАМУНІКАТЫЎНЫЯ СТРАТЭГІІ НАРАТЫВУ Ў ТВОРЫ М. ГАРЭЦКАГА «НА ІМПЕРЫЯЛІСТЫЧНАЙ ВАЙНЕ»	290
<i>А. І. Белая</i> ЛІТАРАТУРНЫ ПАРТРЭТ У «АПОВЕСЦІ ДЛЯ СЯБЕ» БАРЫСА МІКУЛІЧА	294
<i>У. А. Навумовіч</i> ВЕРЛІБРЫ МАКСІМА ТАНКА Ў КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ ПАЭТЫЧНАЙ ТРАДЫЦЫІ	298
<i>Ю. А. Казак</i> ЛІРА-ЭПАС А. КУЛЯШОВА 1960 – 1970-х гг.: МАСТАЦКА- ФІЛАСОФСКІ ФЕНОМЕН, ЖАНРАВА-СТЫЛЁВЫЯ АСАБЛІВАСЦІ	303
<i>І. М. Шаладонаў</i> АМБІВАЛЕНТНАСЦЬ БЫЦЦІНАГА ЖЫЦЦЯ ЧАЛАВЕКА (ПАВОДЛЕ АПОВЕСЦІ М. СТРАЛЬЦОВА «АДЗІН ЛАПАЦЬ, АДЗІН ЧУНЬ»)	307
<i>Т. Р. Багарадава</i> КАНЦЭПТУАЛЬНАЯ СКІРАВАНАСЦЬ ВАЕННАЙ АПОВЕСЦІ 1950–1970-Х ГГ. У ТВОРЧАСЦІ В. БЫКАВА	311
<i>А. Саковіч</i> ВОБРАЗ ТРАДЫЦЫЙНАЙ БЕЛАРУСКАЙ СЯМ’І НА ПОЛЬСКА- БЕЛАРУСКІМ ПАМЕЖЖЫ Ў ТВОРЧАСЦІ АЛЯКСЕЯ КАРПЮКА	314
<i>Г. В. Кажамякін</i> ЭПІСТАЛЯРНАЯ СПАДЧЫНА УЛАДЗІМІРА КАРАТКЕВІЧА	318
<i>А. В. Сімакоў</i> ІНДЗЕЙСКАЯ ТЭМА Ў НЕАПУБЛІКАВАНАЙ ПЕРАПІСЦЫ БЕЛАРУСКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ (ПА МАТЭРЫЯЛАХ ПРЫВАТНАГА АРХІВА Ў ГОМЕЛІ)	322
ЛІТАРАТУРА БЕЛАРУСІ І СУСЕДНІХ КРАІН НА МЯЖЫ ХХ–ХХІ СТСТ.	328
<i>Л. В. Алейнік</i> МАСТАЦКАЯ ЎМОЎНАСЦЬ ЯК СПАСАБ АДЛЮСТРАВАННЯ САЦЫЯЛІЗАЦЫІ Ў МОЛАДЗЕВАЙ СУБКУЛЬТУРЫ (АПОВЕСЦЬ АНАТОЛЯ КАЗЛОВА «ДЗЕЦІ НОЧЫ»)	328
<i>С. Я. Гончарова-Грабовская</i> ДОКУМЕНТАЛЬНЫЕ ДРАМЫ Д. БОГОСЛАВСКОГО (БЕЛОРУССКО-РУССКИЙ КОНТЕКСТ)	332
<i>А. А. Гулина</i> СОВРЕМЕННЫЙ ГЕРОЙ В ДРАМАТУРГИИ ПАВЛА ПРЯЖКО	336
<i>М. П. Жигалова</i> ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ПРОИЗВЕДЕНИЕ КАК КУЛЬТУРНЫЙ ФОНД, ПРОДУКТ, СРЕДСТВО И ИНФОРМАЦИОННЫЙ КАНАЛ КОММУНИКАЦИИ В ПОЛИКУЛЬТУРНОЙ СРЕДЕ (НА ПРИМЕРЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ РУССКОЯЗЫЧНОЙ ПРОЗЫ БРЕСТЧИНЫ)	340
<i>М. С. Захарова</i> ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЭПИГРАФА ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА	345

<i>С. В. Кавалёў</i> У ПОШУКАХ УЛАСНАГА ГОЛАСУ: СТУДЭНЦКІ ПЕРЫЯД ТВОРЧАСЦІ АНАТОЛЯ СЫСА	349
<i>Р. К. Казлоўскі</i> РЭАЛІ МАЛОЙ РАДЗІМЫ Ў МАСТАЦКІМ АСЭНСАВАННІ ЛЮДМІЛЫ КЕБІЧ (ПАВОДЛЕ ЗБОРНІКА ПАЭЗІІ «БЭЗАВЫ ДОМ»)	354
<i>В. А. Каменюкова</i> ПРАБЛЕМА КЛАНАВАННЯ Ў ПУБЛІЦЫСТЫЦЫ ЮРАСЯ БАРЫСЕВІЧА	357
<i>Р. М. Ковалева</i> АССОЦІАТИВНО-ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНЫЙ ТИП МИФОФОЛЬКЛОРИЗМА В БЕЛОРУССКОМ ЖЕНСКОМ РАССКАЗЕ НАЧАЛА XXI ВЕКА	359
<i>Т. А. Лаўрык</i> ЭЛЕМЕНТЫ ЕЎРАПЕЙСКАГА РЫЦАРСКАГА РАМАНА Ў ТВОРАХ Л. ДАЙНЕКІ «МЕЧ КНЯЗЯ ВЯЧКІ» І «НАЗАВІ СЫНА КАНСТАНЦІНАМ»	363
<i>В. І. Русілка</i> РАМАННЫ ЦЫКЛ У. ГНІЛАМЕДАВА Ў КАНТЭКСЦЕ СУЧАСНАГА ЛІТАРАТУРНАГА ПРАЦЭСУ	368
<i>Н. А. Сякацкая</i> ЭКАЛАГІЧНЫ ІМПЕРАТЫЎ У БЕЛАРУСКАЙ ПАЭЗІІ КАНЦА ХХ СТАГОДДЗЯ (НА МАТЭРЫЯЛЕ ТВОРАЎ МАКСІМА ТАНКА І АНАТОЛЯ СЫСА)	372
<i>Г. П. Тварановіч</i> ЭПІСТАЛЯРЫЙ У ЧАСОПІСЕ «ТЭРМАПЛЫ» ЯК ФОРМА АДКРЫТАГА ТЭКСТУ	376
<i>Войцех Чайка</i> МЕЖДУ ИСТОРИЕЙ И ФИЛОСОФИЕЙ: ПЬЕСА АНДРЕЯ ИВАНОВА «КРЕСТОВЫЙ ПОХОД ДЕТЕЙ»	380
ТЭОРЫЯ, МОВА, ДЫДАКТЫКА. ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА	385
<i>Т. А. Аляшкевіч</i> АЎТАР, АПАВЯДАЛЬНІК І ГЕРОЙ У НАВЕЛАХ В. КАРАМАЗАВА	385
<i>С. Д. Грынёк</i> АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ РЭАЛІЗАЦЫІ МУЗЕЙНА- ПЕДАГАГІЧНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ НА ЎРОКАХ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ	389
<i>В. Ю. Дылеўская</i> ТВОРЧАЯ СПАДЧЫНА АЛЕГА ЛОЙКІ ВА ЎСПРЫМАННІ ШКОЛЬНІКАЎ	392
<i>С. У. Калядка</i> ЭМАТЫЎНЫ І ТРАДЫЦЫЙНЫ ЛІТАРАТУРАЗНАЎЧЫ АНАЛІЗ ПАЭТЫЧНАГА ТВОРА (НА ПРЫКЛАДЗЕ АНАЛІЗА ВЕРША Я. ЯНІШЧЫЦ «ЯК НАЗЫВАЮЦЦА СЛЁЗЫ»)	395
<i>С. М. Климанов</i> ВОПЛОЩЕНИЕ ОБРАЗОВ БЕЛОРУССКОЙ ПОЭЗИИ В КАНТАТНО-ОРАТОРИАЛЬНЫХ СОЧИНЕНИЯХ СОВРЕМЕННЫХ КОМПОЗИТОРОВ	399
<i>Л. С. Кныш</i> ІНТЭРАКТЫЎНЫЯ ФОРМЫ ЯК ДЫДАКТЫЧНЫ ЭЛЕМЕНТ АКТЫВІЗАЦЫІ НАВУЧАННЯ (ПРЫ ВЫКЛАДАННІ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ ЯК ЗАМЕЖНАЙ)	404
<i>В. В. Круглова</i> АСАБЛІВАСЦІ ВЫБАРУ І ПРЫМЯНЕННЯ ПЕРАКЛАДЧЫЦКІХ ТРАНСФАРМАЦЫЙ НА МАТЭРЫЯЛЕ ПОЛЬСКАМОЎНАЙ ТВОРЧАСЦІ ЯНКІ ЛУЧЫНЫ	408
<i>А. Г. Міхалевіч</i> МОЎНАЕ МАЙСТЭРСТВА НІЛА ГІЛЕВІЧА	411
<i>Д. Б. Нечытарук</i> УПЛЫЎ ТВОРЧАСЦІ БЕЛАРУСКІХ ПАЭТАЎ НА ВЫВУЧЭННЕ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ СТУДЭНТАМІ СІАНЬСКАГА ЎНІВЕРСІТЭТА ЗАМЕЖНЫХ МОЎ (НА ПРЫКЛАДЗЕ ЎРЫЎКА З ПАЭМЫ ЯНКІ КУПАЛЫ «КУРГАН»)	414
<i>М. У. Разладава</i> АДМЕТНАСЦЬ УЖЫВАННЯ ЛЕКСЕМ <i>РЫЖЫ</i> І <i>РУДЫ</i> ПРЫ ПАРТРЭТНАЙ ХАРАКТАРЫСТЫЦЫ ПЕРСАНАЖАЎ У ТВОРАХ БЕЛАРУСКАЙ МАСТАЦКАЙ ЛІТАРАТУРЫ	417